

TIRITAMMI

Ajal, mil õpilased tähistavad võitu järjekordse seljatatud õppeaasta üle, valmistub kogu Eesti võidupüha pidustusteks. Läheneva võidupüha eel on põhjust taas meenutada pea sada aastat tagasi toimunud sündmusi, tänu millele saame praegu rääkida ja kirjutada oma emakeeles.

Kuigi võit Landeswehri üle 23. juunil 1919 Võnnu lahingus Lätimaal ei tähendanud Eesti jaoks Vabadussõja lõppu, oli see meie noore ja väikese riigi jaoks niivõrd oluline, et selle sündmuse tähistamiseks hakati hiljem tähistama võidupüha. Võit baltisakslaste üle pani aluse meie omariiklusele ja eestikeelsele haridusele ning andis jaksu ja indu võidelda sõja lõpuni. Toonaseid sündmusi analüüsid imestatakse ikka ja jälle, kust võeti see südikus ja julgus sõdida endast mitu korda tugevama ja suurema vastu. Mis innustas koolilapsi minema sõtta, et võidelda millegi eest, mis kohati tundus ebareaalse soovunelmana? Korraliku relvastuse ja varustuse, seljas koolivorm ja teinekord kaasas ei midagi muud peale võitlustahte, nägid nad siiski võimalust paremaks tulevikuks, selliseks, kus nad saavad ise otsustada, mis keeles õpivad ja kes on Eesti riigis peremees.

Samamoodi võitlete ka teie, toomkooli õpilased, iga päev. Küll mitte enam vabaduse, vaid hoopis eesti keele ja kultuuri säilimise nimel, lauldes eestikeelseid laule, õppides eesti keeles käänama ja pöörama ning tähistades rahvakalendri pühasid ja tähtpäevi. See on väga oluline.

Oleme küll vaba ja iseseisev riik, aga et see nii ka edaspidi jääks ja et kolme aasta pärast võiksime tähistada Eesti riigi 100. sünnipäeva, tuleb selle nimel vaeva näha. Maailm on endiselt rahutu, sõda Ukrainas on päris. Iga päev hukuvad seal inimesed oma kodumaad kaitstes ja võideldes õiguse eest ise oma elu ja tegemiste üle otsustada. Nemad peavad seal oma Vabadussõda. Selleks, et meie enam kunagi sõdima ei peaks, peame praegu pingutama. Poistel on kohustus läbida ajateenistus ja tüdrukutel on see võimalus. Emad-isad saavad soovi korral töötada kaitseväes või panustada riigikaitsele vabatahtlikult. Ka tuntud kõnekäänd ju ütleb: „Tahad rahu, valmistu sõjaks.“ Kui näitad maailmale, et sul on tahe oma riiki kaitsta, küll siis saad rahu oma vabadust nautida.

Hääd võidupüha!

Rando Randveer
Remi Rasmuse (2P klass) isa

Hea koolipere!

Uskumatu, aga tõsi: ongi taas üks kooliaasta läbi saanud. Oleme kõik – õpilased, õpetajad ja vanemad – palju tööd teinud, nii et kosutav suvepuhkus kulub kõigile ära. Aga enne teeme veel ekskursi minevikku ja piilume ka pisut tulevikku.

Uued

Sügisel 2014 alustas meiega taas kaks esimest klassi, kes üsna kiiresti sulandusid meie kooliperre ja on nüüdseks juba koolirutiiniga harjunud. Meiega liitusid ka õpetaja Lea ja õpetaja Lauri, kellest on kõigil väga hea meel!

Tegijad

Vanad olijad tunnevad end juba üsna koduselt ja nii võib tõdeda, et esimeste aastate pingeid on jäänud vähemaks ja koostöö on meeldivalt kasvanud. Pean silmas kõiki osalisi: nii lapsi, peresid kui ka õpetajaskonda. Aitäh suurepärase koostöö eest!

Õppetöö

Toomkooli õpilased on motiveeritud õppijad. On neid, kes püüavad õppematerjali justkui lennult, aga ka neid, kes vajavad pidevat tuge ja kontrolli. Esimestel kooliaastatel saavad õpiharjumused talletatakse sügavale, nende baasil kujunevad ka edaspidised oskused teadmisi omandada. Toomkooli õpilased on alles nii noorukesed, et vajavad õppima õppimisel kindlasti õpetajate, aga ka vanemate tuge. Seepärast võib olla tänulik, et enamus lapsevanematest suhtub oma lapse õppimisse, kodustesse töödessa ja üldisesse distsipliini tõsiselt. Distsipliini alla kuuluvad kindlasti ka koolivormi kandmine ja õige ajaks kooli jõudmine.

Käib töö ja vile koos

Iga inimene tahab lisaks tööle ka veidi puhkust või meelelahutust.

Kaks peresündmust – adventilaat ja kevadine perepäev – on meie väikese kooli esimesed tugevad traditsioonid, mille õnnestumisele on kaasa aidanud Loomelabori meeskond. See, millise entusiasmi meiega emad (aga aeg-ajalt ka isad) neid sündmusi korraldavad, on lihtsalt imetusväärne! Aitäh teile! Loodame, et aastatega tegijatering kasvab veelgi, nii et ind ei raugne. Lisaks on meie klassijuhatajad korraldanud mitmeid põnevaid õppekäike, teatrikülastusi ja muid meeleolukaid üritusi, nii et igapäev on midagi meeltemööda olnud.

Tere tulemast!

Meie koolipere kasvab üsna kiiresti, uuest õppeaastast peaks meil olema juba üle 130 õpilase. Esimesse klassi tuleb meie kooli 13 õde-venda ja 19 uut peret, nii muutub meie kogukond laiemaks, aga kindlasti ka tugevamaks.

Kes on uued? Kus on uued?

Suvele vastu minnes tuleb lahendada veel mõned küsimused. Esmalt, kes on meie uued õpetajad? Esimese konkursiga, mille kuulutasime välja märtsis/aprillis, leidsime oma kooliperre ühe uue õpetaja, kellest meil on väga hea meel ja kes on ennast vaikselt meie koolieluga kurssi viima hakanud. Õpetaja Aet osales ka meie kevadisel perepäeval ning on käinud vaatamas inglise keele tunde. Kuna vajame aga veel kahte uut õpetajat, siis otsingud jätkuvad. Olen alati rõhutanud, et õpetaja haridus ja tema kompetents on esmasel. Aga kindlasti sama tähtsad on tema väärtushinnangud, südamepuhtus, koostöövõime, religioosus. Seepärast loodame, et uued õpetajad, keda veel otsime ja valime, on parimad meie kooli jaoks.

Teine lahendamist ootav küsimus on ruumiprobleem. Oleme nelja aastaga nii palju kasvanud, et koolimaja jääb juba väikeseks. Läbirääkimisi on olnud, kuid tuleb tunnistada, et ükski pole toonud head lahendust. Kui mõni pere on vahel tundnud, et kool ei ole jaganud sellekohast infot, siis see ei ole olnud pahatahtlik valik või oskamatus. Pigem oleme jaganud infot, mis on tõene, täpne ja kindel. Samas tahan vanadele olijatele meenutada ja uuematele tutvustada seda olukorda, milles olime 2011. aasta mais. Meil olid entusiastlikud pered, meeskond, kes oli valmis kooli käivitama, aga ei olnud koolitusluba ega õpetajaid, puudusid ruumid.

Ometigi tulid parimad lahendused tänu lakkamatule palvele! Nii tuleb ka sel korral loota, et Taevaisal on meie jaoks plaan valmis, aga veel ei ole Ta meile seda näidanud või ei ole me ise osanud seda märgata.

Raha, raha, raha!

See õppeaasta algas rahalises mõttes keeruliselt. Kui riigi poolt tuleb nn pearaha laekus stabiilselt, siis Tallinna linna poolt tuleb nn majandusraha (vahel nimetatakse seda ka karbirahaks) ei laekunud erakoolidele terve eelmise kalendriaasta jooksul. Tänu pearahale, õppemaksule, mõningastele annetustele ja toomkoguduse toetusele saime hakkama, aga pidime väga täpselt sente lugema. Uue, 2015. aasta algus ei toonud muutusi. Lisaks tekitas vastse haridusministri seisukoht erakoolide rahastamise kohta paljudes hämmingut ja muret, aga ka küsimuse, mis meist saab? Aga kui tõusule järgneb mõõn, siis ühel hetkel peab algama taas tõus. Nii on ka meie majandusolukorraga. Pikka läbirääkimiste tulemusena hakkas Tallinna linn taas karbiraha tasuma, seda küll 2015. aasta eest, aga seegi on suureks abiks. Loodetavasti laheneb ka linnapoolse 2014. aasta võla maksimine, kuid selle suhtes, millal ja kuidas, tuleb olla kannatlik.

Suure töö on ära teinud eelmisel aastal asutatud Eesti Kristlike Erakoolide Liit, mille juhatusse kuulub ka toomkooli direktor. Mitmel korral on kohtunud HTMi esindajatega, haridusminister Jürgen Ligiga ja Tallinna linna esindajatega. Kohtumised on olnud meeldivad ja konstruktiivsed ning loodame, et meie riigi hariduspoliitika pigem soosib mitmekesisust erakoolide näol, kui taunib.

Kindlasti on abiks iga erakoolis õppiva lapsevanema kindel ja valjuhääline põhjendus, miks on erakoole vaja, ning selgitus, et lapsevanemal on meie riigi põhiseaduse kohaselt õigus valida oma lapsele sobiv kool.

Raskused teevad tugevaks ja panevad ühte hoidma!

Kuna mitmed õpetajad on olnud sellel õppeaastal haiged või puudunud muudel põhjustel, oleme pidanud leidma parimaid lahendusi, kuidas õppetööd korraldada. Olen korduvalt väljendanud mõtet, mille tahan ka siin kirja panna: kui Eesti riigil on olnud rasked ajad, on rahvas hoidnud rohkem ühte kui siis, kui kõik on olnud hästi. Nii olen näinud väga sügavat üksikisemõistmist ja koostöövalmidust ka meie kooliperes, kui on vaja kolleegi aidata. Kõik õpetajad on olnud äärmiselt tublid, igapäev oma panusega. Olge südamest tänatud! Mu süda tunneb, et erilisel pika pai peavad seekord saama õpetaja Mirjam ja õpetaja Lea!

Tänu olgu ...

Lisaks õpilastele, õpetajatele ja eespool nimetatud Loomelaborile soovin tänada kooliaasta lõppedes meie kooli sihtasutuse peret, kolleegiumi, toomkoguduse juhatust ja nõukogu, Tiritamme toimetust, kaplan Arhot ... ja kõiki neid inimesi, kes on meie kooli heasse käekäiku panustanud oma aega, raha, andeid ja südant! Aga ärgem unustagem, et meie suurim tänu kuulub Jumalale!
Kaunist suvevaheajaga!
Teie
Egle Viilma
Tallinna Toomkooli direktor ja
Brigitta-Simi (3T klass) ema

Täpselt sama vana kui taasavatud Tallinna Toomkool, on ka meie koolis tegutsev Loomelabor. Labor tähendab asutust või ruumi, kus tehakse katseid ja analüüse. Loomelaboris puuduvad katseklaasid ja mikroskoobid, aga see-eest on hulk toredaid toomkooli lapsevanemaid, kes panustavad oma aega ja energiat kooli õppetöövälise tegevuse arendusse.

Iga-aastane heategevuslik jõululaat ja kevadine perepäev on läbinud mitmed laborikatsetused ja võib kindlalt väita, et loodud on tugev traditsioon. Katsetusjärgus on aga mitmeid huvitavaid ettevõtmisi.

Nii nagu Tallinna linn ei saa kunagi valmis, ei saa seda ka toomkool. Alati on võimalus areneda ja paremaks saada. Toomkooli Loomelabor on lastevanematele suurepärase võimaluse aidata kaasa meie tänapäevase, ajalooliselt väärika ja tugevate traditsioonidega kooli kujunemisele.

Tallinna Toomkooli Loomelabor
Kersti Tänavsuu, Eriku (4P klass) ema

Tallinna Toomkooli lapsevanemate rahuloluküsitluse kokkuvõte

Uuringu eesmärk

Lapsevanemate tagasiside ankeetküsitluse eesmärk on parandada kooli ja kodu vahelist koostööd ja seeläbi kaasa aidata laste koolikeskkonna ja õppetegevuse edenemisele. Samuti taheti kaardistada vanemate arvamusi erinevate koolieluga seotud aspektide kohta – õpikeskkond, kooli juhtimine, õpilaste ja õpetajate vahelised suhted jms.

Pikemas perspektiivis on oluline korraldada samalaadseid küsitlusi ka tulevikus, et hinnata kooli ja kodu vahelise koostöö edenemist ning kaasata uusi lapsevanemaid kooli tegevustesse ning koolielu otsustusprotsessidesse.

Ankeetide statistika

Ankeetküsitlus viidi läbi 2015. aastal vahemikus 19-31. mai. Tagasisidet sai anda sel korral online-kekskonnas ja kutse osalemiseks saadeti 175 lapsevanema e-mailile (nii isa kui ema aadress, mis koolil olemas olid), kust laekus 48 vastust. Küsimustik oli täiesti anonüümne ning ei ole võimalik eristada nt seda, kas ühe lapse mõlemad vanemad on ankeedile vastanud või mitte ja mis klassis käib vastanud vanema laps/lapsed. Ankeetides oli 23 valikvastustega küsimust ning lisaks oli ka kõikide küsimuste juures võimalus lisada kommentaare. Samuti oli vastajatel küsimustiku lõpus võimalus lisada vabas vormis endapoolseid mõtteid seoses kooli töö ja arengusuundadega.

Tulemuste tõlgendamine

Iga teema puhul kasutati Likerti 5-palulist skaalat, mida peetakse üheks kõige usaldusväärsemaks hoiakute mõõtmise meetodiks. Iga küsimuse skoorid summeeriti ja saadi summaarne skoor. Mida suurema numbriga oli tulemus, seda positiivsem oli antud valdkonnale antud hinnang ja vastupidi.

Suhted koolis

Antud küsimuste blokis esitati vastamiseks järgmised väited: Minu lapsele meeldib toomkoolis. Klassijuhataja on minu lapse jaoks vajadusel olemas. Lapsevanemana on mul hõlbus klassijuhatajaga suhelda. Valdavalt on toomkooli õpilaste ja õpetajate vahel

head suhted. Toomkooli õpilaste vahel on suhted sõbralikud.

Kõik aspektid olid hinnatud kõrge keskmise hinnaga. Enamikele vanematele tundub, et nende lapsele/lastele meeldib Toomkoolis väga ja sellele küsimusele ei vastanud keegi hinnangutega „1“ või „2“ („ei nõustu üldse“ või „pigem ei nõustu“). Muudest aspektidest vähem, olulisena joonistus vanemate vastustest välja õpilastevaheliste suhete hinnang – tuleb arvestada, et vanemad saavad seda hinnata vaid laste juttude põhjal ja seetõttu ilmselt oli ka antud aspektile madalam olulisuskaal antud. Läbi vanemate hinnangute saab aimu ka laste hinnangutest ja ilmselt ei ole kõik omavahelised suhted laste vahel nii sõbralikud nagu lapsed ise sooviksid.

Üldjoontes võib siiski väita, et Toomkool on loonud lastele meeldiva õpikeskkonna ja enamik vanemaid hindavad koolisisesid suhteid headeks või väga headeks.

Mõneti huvitavaks võib pidada, et ka siis, kui küsimuse kommentaar oli pigem kriitiline, olid vanemad mitmel korral hinnanud suhtlemis aspekti hindaga „4“.

Õppetöö ja lapse areng

Kooli õppetöö taseme kohta oli esitatud järgnevad 10 väidet:

Toomkool tegeleb eraldi andekamate laste arendamisega. Õpi- või käitumiskustega lapsed saavad koolist abi. Koolis pakutakse võimalusi õppekavaväliseks tegevuseks ja avastusõppeks. Minu lapse õpetajad lähenevad õpilastele individuaalselt. Toomkoolis hinnatakse õpilaste õppimise ja harrastustega seotud saavutusi. Õppetöö jätab lastele aega huvitegevuseks. Arenguestlused lapse, lapsevanema ja õpetajaga on minu jaoks kasulikud. Lapsevanemana olen rahul toomkooli õpetamise tasemega. Minu lapse õpetajad on asjatundlikud ja oskavad teadmisi õpilastele edasi anda. Minu lapsel läheb õppimine koolis hästi.

Keskmine hinnang kõigi rahuloluaspektidega oli 4,16 (kaalutud keskmine 4,6) mida võib pidada siiski küllaltki kõrgeks.

Kahjuks olid vaid veidi vähem kui pooled respondentidest kasutanud lisakommentaare võimalust.

Kooli juhtimine

Kooli juhtimise kohta esitatud väited olid:

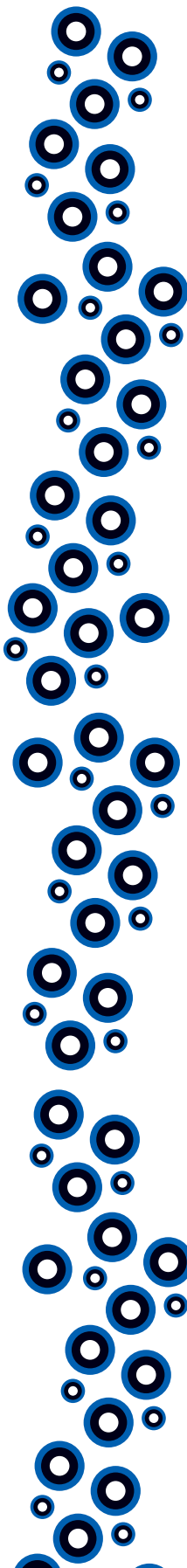
1. Koolis toimuva ja edasiste plaanide kohta on mul piisavalt infot.
2. Toomkooli füüsiline õpikeskkond on meeldiv, turvaline ja lastekeskne.
3. Toomkooli juhtimine on asjatundlik.
4. Kooli juhtkonna poole on pöörduda lihtne, ning suhtlemine pingevaba.
5. Koostöö kooli juhtkonna ja lapsevanemate vahel on ladus ja tulemuslik.

Üldiselt hinnati kooli juhtimise heaks ja väga heaks (kaalutud keskmine hinnang 4,75), paaris kommentaarides toodi välja soov suurema koostöö (eeskujuks Loomelabor) ja info varajasema kättesaamise järele. Viimane aspekt joonistus välja ka 2014. aasta vanemate tagasisidest, kus samuti mainiti, et info ürituste ja kooli plaanide kohta jõuab vanemateni sageli liiga lühikese etteatamisega. Samas oli taolisi etteheiteid võrreldes möödunud aastaga vähem, mis lubab arvata, et kool on selles suunas oma tegevusi parandanud.

Peamiseks info vahendajaks kooli ja lapsevanema vahel on vanemate sõnul klassijuhataja ja lapsevanemate koosolekud. Pea sama paljud märkisid, et suhtlevad lapsega otse või siis kooli juhtkonna (direktori või õppeala juhatajaga). Vähem saadi infot koolis toimuva kohta listist, e-koolist ja teistelt lapsevanematelt. Paaril korral mainiti ka Loomelaborit.

Kümnel korral toodi erinevates kommentaarides välja Toomkooli ruuminappus ja õues viibimise kehvad võimalused, millele vanemad loodavad kiiret lahendust. Samas leidis üks lapsevanem ka, et „Kooli teeb heaks mitte betoon, vaid inimesed.“ Kindlasti tasub aga tulevikus investeerida laste liikumisvõimaluste parandamisse vahetundides, sest see teema on jõudnud läbi laste juba kodudesse ja kuigi lapsevanemad saavad paratamatusest aru, võivad koolikeskkonna puudujäägid hakata mõjutama laste hakkamasaamist ja rahulolu kooliga.

Eveliis Kurs
Sotsioloog, Tartu Ülikooli doktorant

Õppimist toetav hindamine

Vimastel aastatel on hakatud *kujundava hindamise* kõrval kasutama ka terminit **õppimist toetav hindamine**. Kujundavat hindamine on otsetõlge ingliskeelsest sõnaühendist *formative assessment*, mis on ebatäpne ja segadust tekitav, viidates justkui sellele, et õpilasele kujundatakse mingil moel positiivsed hinded. Kujundavat hindamist on tõlgendatud ka kui numbritega hindamise alternatiivi või kui ainult positiivse tagasiside andmist õpilasele, vaatamata tegelikule olukorrale.

Põhikooli riiklikus õppekavas defineeritakse kujundavat hindamist kui õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist; antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämist kohta; innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele; kavandatakse

se edasise õppimise eesmärgid ja teed.

Sellest definitsioonist tulebki lähtuda, kui koolis kavandatakse õpet, mis toetab iga õppija õppimist. Õppimist toetava hindamise eesmärgiks on luua tingimused, et kooliõpingist lahkuku ennast reguleeriv noor, kes võtab vastutuse oma õppimise ja elu eest. Olulisemad märksõnad sellise õpikeskkonna loomisel **on eesmärgipärasus, koostöö, keskendumine ülesandele, iseseisvus, enesehindamine, kaaslaste hindamine, tagasiside ja edasiside**.

Eesmärgipärasus tähendab seda, et õpilane on osaline õppe-eesmärkide püstitamisel. Õpetaja ülesanne on tagada tingimused, et õpilastel oleks võimalik riiklikus õppekavas kirjeldatud õpitulemused saavutada, enda jaoks püstitab õpilane eesmärgid ise. See on võimalik, kui õpilasele võimaldatakse õppeprotsessis valikuid.

Suutmatust teha koostööd on kaasaja organisatsioonides üks teravamaid probleeme. Tuleme koolisüsteemist, mis keskendub individuaalsete tulemuste saavutamisele, kuid kaasaegne töömaailm eeldab inimestelt koostöövõimekust. Siit tuleb ka vajadus luua koolides keskkond, mis soodustab teadmiste ja info jagamist kaasõppijatega eelkõige õppimise selles staadiumis, mil tegeletakse uurimistööga.

Keskendumine ülesandele tähendab seda, et õppijatele antakse valdavalt pingutust nõudvaid, probleemi lahendusele keskenduvaid ülesandeid, mis eeldavad uurimistööd, teadmiste, info ja oskuste rakendamist praktilises tegevuses, oma töö tulemuste esitlemist ja eneseanalüüsi. Koostöös kogutud infot kasutavad õpilased valdavalt iseseisvalt ja seeläbi kasvatakse õppijates suutlikkust teha otsuseid.

Enese ja kaaslaste hindamist toetavad hindamismudelid, mis pakuvad lisaks sellele, et õpilased saavad teada, mis on ülesanne ja missugused on hindamiskriteeriumid, neile ka informatsiooni selle kohta, kuidas ise oma hakkamasaamist hinnata.

Õpetaja ülesanne õppimist toetava hindamise kontekstis on olla õpilasele juhendaja, mentor, tagasisideandja, kes kirjeldab, kus õppija on, ja edasisideandja, kes soovib, kuidas võiks edasi liikuda, et tulemus oleks maksimaalselt hea. Õpetaja, kes usub oma õpilasesse, loob toetava õpikeskkonna.

Õppimist toetav hindamine lähtub veendumusest, et igal õppijal tekib sisemine motivatsioon ja tahe hästi õppida, kui ta teab, mida temalt oodatakse, ja kui tal on õigus teha valikuid.

Leelo Tiisvelt, Uus Kool OÜ

HR HALJASORU AJALOOVEERG

Tallinna Toomkool tsaariajal

(järg aprillikuu Tiritammes alanud loole, mis kirjeldab Toomkooli perioodil 1710-1917)

- Tallinna toomkoolis toimus õppetöö tsaariajal kuni venetsiaansperioodini saksa keeles.
- 1846. aastal Tallinna toomkoolis õpetajana töötanud inimesed olid õppinud erinevates ülikoolides: 41 kõrgharidusega õpetajast 16 Tartu ülikoolis, 6 Venemaa teistes kõrgõppeasutustes, 17 Saksamaa ülikoolides ning 2 mujal välismaal.
- Tallinna toomkoolis olid kõrghariduseta tavaliselt joonistamise, muusika ja õigeusu õpetajad.
- Tsaariajal oli Tallinna Toomkoolis 1724. a 7 õpilast, 1826. a 119 õpilast, 1837. a 113 õpilast, 1847. a 143 õpilast, 1857. a 110 õpilast, 1908. a 192 õpilast.
- Tallinna Toomkooli õpilastest läks aastatel 1834–1859 28,1% ülikooli ja 5,5% muudesse tsiviilkõrgkoolidesse
- 1845. aastal valmis Toompeal Eestimaa Rüütli- ja Toomkoolile uus ajakohane hoone.

- Varem oli siin olnud toomkooli pansionaat. Eesti president Lennart Meri initsiatiivil paigutati majale mälestustahvel, et seal oli toomkool.
- 1855. aastal muudeti Stenbocki maja Tallinna toomkooli pansionaadiks.
- Stenbocki majas (praegu Eesti Vabariigi valitsuse residents) on rahvajutu järgi kummitus, mis pärineb ajast, kui seal asus toomkooli pansionaat ehk ühiselamu. Räägitakse, et rahu ei ole leidnud ühe tütarlapse hing, kelle onu teda piitsuga mööda tube ja treppe niikaua taga ajas, kuni tüdruk enam piitsahoopide eest põgenes hingata ei suutnud ning surnuna maha langes.
- Arhitekt Schelbach ning kooli direktor Plate juhtisid Toompeal Eestimaa Rüütli- ja Toomkoolile uue ajakohase hoone ehitust.
- Eestimaa Rüütli- ja Toomkooli

- uus ajakohane hoone asus Toom-Kooli 11.
- Praegu asub Toom-Kooli 11 hoones Tallinna Balletikool.
- Kuratoorium on hoolekogu, kollegiaalne järelevalveasutus.
- 1893. aastal suleti Tallinna toomkool, sest rüütelkond ei tahtnud, et toomkooli õppekeel oleks saksa keele asemel vene keel ning toomkool kaotaks 1831. aasta statuudi privileegid.
- Tallinna toomkooli viimane direktor enne kooli sulgemist oli Franz Köhler.
- Pärast 1905. aasta revolutsiooni õnnestus Tallinna toomkool uuesti avada 1906. aastal.
- Õppetöö Tallinna toomkoolis toimus 1906. aastal saksa keeles, vaid Venemaa ajalugu ja geograafiat ning vene kirjandust pidi õpetama vene keeles.
- 1908. aastal valmis Tallinna toomkooli võimla ehk „turnisaal“.

- Endine Tallinna toomkooli võimla ehk „turnisaal“ asub aadressil Toompea 3.
- Tallinna toomkoolis ei soovinud XX sajandi alguses mitte keegi õppida fakultatiivselt eesti keelt.
- Tallinna toomkoolis oli 1908. a 192 õpilast (vrd 2011. a 27 õpilast, 2012. a 56 õpilast)
- Tsaariajal ja Eesti ajal oli Tallinna toomkooli müts tumesinine kollaste triipudega. Eesti aja lõpus kadusid kooli mütsilt laiad triibud, neid asendas siksak pealael.
- Esimese maailmasõja ajal (1914–1918) tuli Saksa ja Austria koda-kondsusega lapsed toomkoolist eemaldada. Õpilastel keelati ära ka ametliku toomkooli mütsi kandmine selle „preisiliku ilme“ tõttu. 1915. aasta suvel otsustas toomkooli kuratoorium järgmise semestri algusest kõigis klassides üle minna vene õppekeelele.

Perepäev

Toomkooli laste peredel on komme aeg-ajalt kokku tulla, et üheskoos toredalt aega veeta. Nii ka sel kevadel 17. mail, kui toimus toomkooli teine perepäev.

Saime tuttavaks kõige väiksematega, sügisel kooliteele asujatega, lustisime, jooksime ringi ja otsisime mööda vanalinna oma õpetajaid.

Päeva jooksul sai uut ja põnevat teada ning lõpuks võtsime aja maha ja rääkisime omavahel natuke juttu.

Oli tore päev. Aitäh kõigile tulijatele.

Loomelabor

Saame tuttavaks!

Olen pärit Ida-Viru-maalt. Käisin 12 aastat Kiviõli 1. Keskkoolis, tegelesin rahvatantsu ja laulmisega. Peale kooli lõppu läksin õppima Tallinna Pedagoogikakooli ja sain klassiõpetaja kutse. Seejärel astusin Tallinna Pedagoogikauülikooli, lõpetasin selle 2001. aastal. Samal aastal asusin tööle Tallinna Lilleküla Gümnaasiumis, kus töötasin

suure rõõmuga selle õppeaasta lõpuni. Oma õpilastega on mul väga vedanud, nii palju toredaid ja vahvaid lapsi teeb iga õpetaja rõõmsaks.

Kuna mulle meeldib väga inglise keel, siis olen keeletunde andnud alates kolmeaastastest lastest kuni põhikooli lõpuni.

Meie peres kasvab kolmeaastane tütar, kes juba loodab, et ka temast saab ükskord õpetaja.

Mulle meeldib väga reisida, matkata, teatris käia, hästi palju värskes õhus liikuda ja maitsevaid kooke küpsetada.

Loodan väga, et minu uus töökoht – Tallinna Toomkool – pakub põnevaid väljakutseid, et õpilased õpetavad mulle palju uut ja mina aitan neid kasvamisel.

**Parimaid suvesoove!
Õp Aet Hintsov**

TÄHT - hr Erik Grohmann

Tähe rubriigis oleme kajastanud toomkooliga seotud inimeste elu-olu: miline on olnud nende lapsepõlv, kus on nad õppinud ja mis teid pidi on elu toonud neid toomkooli.

Seekord on tähesäras väga eriline inimene - Saksamaal elav hr Erik Grohmann, toomkooli vilistlane, kes vahendab meile oma mäletustusi Eestist ning Tallinna Toomkoolist.

Palun rääkige, kuidas Te Eestiga seotud olete olnud ning milline on Teie perekond?

Minu perekond tuli Eestisse elama 17. saj. Esivanemad olid baltisakslased, vanaisa oli kirikuõpetaja Saaremaal Pihtla vallas Püha kirikus. Ema oli eestlane ja pärit Saaremaalt. Pere oli õige väike, mina olin tollal ainuke laps. Ema suri õnnetuse tagajärjel Roosikrantsi tn haiglas, kui olin seitsmeaastane, ja ta maeti Telliskivi kalmistule.

Isa abiellus pärast Eestist lahkumist uuesti ja mul oli üks vend. Pärast Eestist lahkumist elas isa Danzigi läheduses Gdynias ja sai pommitamisel surma. Koos temaga said surma ka emapoolsed sugulased.

Tallinnas elasime Tina tänaval majas nr 14. Isa töötas laevaseltsi raamatupidamisosakonna juhatajana, hiljem Oskar Stude logistikafirmas.

Praegusest perest on mul poeg ja tütar ning üks tütre tütar, kes elavad Saksamaal lõunaosas. Põhiliselt hoiame ühendust telefoni teel. Tütre tütar tuleb

selle aasta augustis Tallinnasse lõbusõidule.

Kui vanalt Te toomkoolis õppima asusite?

Olen sündinud 18. augustil 1921. aastal. Kooli mindi tollal tavaliselt seitsmeaastaselt ja nii läksin ka mina. Teadaolevalt olid minu isa vennad õppinud samuti toomkoolis.

Toomkooli algkool (kuni 4. klassini) asus Toompeal Kiriku platsil, majas, kus asus piiskop. Alates 5. klassist õppisid lapsed Toom-Kooli tn majas (märkus: vanal Eesti ajal oli 1.–4. klass algkool, 5.–9. klass progümnaasium, 10.–12. klass gümnaasium).

Kas Toomkoolis said õppida kõik lapsed, kes soovisid?

Minu arvates said toomkoolis õppida kõik, kes soovisid, kuid õppimine toomkoolis oli tasuline. Kui palju maksta, otsustasid vanemad oma võimaluste järgi. Rikkad maksid rohkem, vaesemad vähem.

Mida Te mäletate oma õpetajatest? Mis rahvusest olid õpetajad?

Koolis oli eri rahvustest õpetajaid. Meelde on jäänud usuõpetaja, pastor hr Walter Oleviste kirikust, rahulik ja nõudlik matemaatikaõpetaja hr Hünerson, armas ja hea vene keele õpetaja pr Jurjev, võimlemisõpetaja hr Wihmann.

Mis keeles õppetöö käis? Mida õpetati?

Õppetöö eri ainetes käis saksa

keeles, keeltest õpetati alates esimesest klassist eesti ja ladina keelt, hiljem inglise, saksa ja kreeka keelt.

Hr. Grohmann, Teie eesti keel on väga ladus ja rikkalik, samuti ei valmista Teile mingit raskust suhelda inglise keeles ...

Hea keelteoskus on toomkooli kvaliteet tänu väga headele õpetajatele.

Mida toomkoolis õpetati?

Igal hommikul oli kooli aulas väike jumalateenistus, kuhu kõik klassid kogunesid. Minul oli au mängida jumalateenistusel orelit. Iga nädal oli üks tund usuõpetust, toomkirik ja toomkool toetasid teineteist.

Toomkoolis õppimine ei tähendanud üksnes hariduse andmist. Õpilased pidid tundma, et igäüks nendest on osa suurest perest. Iga noor inimene peaks mõtlema mitte ainult oma liivakasti piires, vaid nägema asju suuremas kontekstis.

1935–1936 oli igal nädalal 2–4 praktilist tundi, kus anti õpetust relvade kohta, samuti õpetati, kuidas käituda looduses, et vaenlane sind ei näeks. Nii, nagu praegu toimib Kaitseliit, taoline õpetus oli vanematele õpilastele koolis, et õpilastes arendada vastutus-tunnet ja kaitsevalmidust. 9. klass lõpetas kooliaasta varem ja noormehed läksid kolmeks nädalaks sõjaväkke. Suvepuhkus kestis kolm kuud, osa sellest veedeti Tondi pataljonis, et näha, kuidas sõdurid elavad,

ja õppida ennast ja oma maad kaitsma.

Kui palju lapsi õppis ühes klassis ja kui palju oli koolis õpilasi?

Minu klassis oli 12 õpilast, 4–5 aastat vanemates klassides oli õpilaste arv suurem, kuni 28 õpilast.

Kas toomkoolis õppisid ainult poisid või oli ka tüdrukuid?

Toomkoolis õppisid tollal ainult poisid.

Milline oli toomkooli vorm?

Mingit erilist vormi ei olnud, olid ainult kooliteklid.

Kui pikad olid koolipäevad?

Koolipäev oli üldiselt viis tundi, aga kahel-kolmel nädalapäeval kuus tundi.

Kas koolis süüa ka sai või tuli endal leivakott kaasa võtta?

Lõunaks võtsid õpilased kaasa oma võileivad. Jooki toidu juurde (piima, teed) sai kas tasuta või tuli selle eest maksta sõltuvalt pere jõukusest.

Tallinna Toomkooli õpilased koos õpetajaga (pilt tehtud ajavahemikul 1920–1940).

Tallinna Toomkooli õpetajad (1934).

Kus Te sel ajal elasite ja kui pikk oli Teie koolitee?

Elasin kesklinnas Tina tänaval. Kooli läksin jalgsi, talvel suuskadega mööda Narva maanteed, Rotermani tehadest mööda.

Mida koolis veel tehti peale õppimise?

Koolis oli mitmeid huvialaringe ja klubisid. Juhendajad olid väljastpoolt kooli, aga ka vanemate klasside õpilased. Ise käisin vehklemisringis. Vehklemist tuli kaua harjutada. Seal kehtis reegel, et nooremad õpilased tohtisid ennast üksnes kaitsta, rünnata ei tohtinud.

Minu üks huvialadest oli purjetamine, olin Tallinna Jahtklubi liige ja mul on praegugi jahtklubi vimpel oma toa seinal. Jahtklubi klubihoone oli Naissaarel.

Kus Te oma suve veetsite?

Puhkasime Keila-Joal, Lahemaal Käsmus ja Võsul.

Mis veel koolist meelde on jäänud ja mis väga meeldis?

Õpilaste omavalitsus on meelde jäänud, mis andis õpilastele võimaluse ise otsustada ja vastutust tunda. Kooliaasta alguses valis iga klass oma esindajad. Kui oli vaja midagi arutada või otsustada, kutsuti klasside esindajad aulasse kokku, vanemad õpilased pidasid korda, asjad arutati läbi ning võeti vastu otsused, ilma õpetajateta. Seejärel arutasid õpetajad õpilaste vastuvõetud otsuseid ja ettepanekuid omavahel ning siis jällegi koos õpilastega. See oli väga demokraatlik süsteem ja võimaldas õpilastel vastutust tunda. Samuti, kui klassis olid probleemid, siis klasside esindaja korraldas, et need lahendatud saaks. Rõhutan veel kord, et just laste vastutustunde kasvatamine on väga oluline nende eluks ettevalmistamisel. Ja tahan praegusele kooli juhtkonnale südamele panna, et selline omavalitsus ja demokraatia jätkuks taasavatud toomkoolis samuti.

Mida Te mäletate ajast, kui kool enne sõda suleti?

Kuidas see toimus?

Vanemad õpilased vabastati viimastel nädalatel enne ärasõitu

õppetööst ja nad võtsid osa ettevalmistustest seoses baltisakslastest õpilaste ümberasumisega. Tallinna linna plaan oli jaotatud osadeks kuni Pääskülani, koostati õpilaste nimekirjad. Linna tsentrist kaugemal asuvatest piirkondadest pärinevad õpilased saadeti esimestena laevadele ja viimasena need, kes elasid kesklinna piirkonnas. Eestis sai osta baltisaksa kodakondsust eesmärgiga ümber asuda Saksamaale.

Enam-vähem kõik minu klassikaaslased sõitsid 1938. a sügisel laevaga Danzigisse, üksnes kahe-kolme oma klassi õpilase saatusest ja ka teiste klasside õpilaste ning hiljem lahkunute saatusest ei tea ma midagi.

12. klasside õpilased, sh Tallinna Reaalkooli poisid kutsuti Poznanis kokku ja seal said nad gümnaasiumi küpsustunnistuse.

Kus Te oma õpinguid jätkasite ja mis Teie elust pärast Eestist lahkumist sai?

12. klasside õpilased, sh Tallinna Reaalkooli poisid kutsuti Poznanis kokku ja seal saime gümnaasiumi küpsustunnistuse.

Oma küpsustunnistuse esitasin sõjaväe administratsioonile ja sain selle tagasi alles pärast sõda. Kõik isiklikud paberid läksid kaduma.

Mind kutsuti sõjaväkke 1940.a. Et olin purjetaja, kutsuti mereväkke. Kuna sain

pommitamisel vigas, olin aasta haiglas.

Alustasin ülikoolis õpinguid üldise masinaehituse erialal (allgemeine Maschinenbau), aga pidin ülikoolist lahkuma, et saada katus pea kohale ja osta toitu. Olen töötanud väga erinevatel ametikohtadel.

Mida Te tundsite, kui saite teada, et toomkool neli aastat tagasi uuesti avati?

Olin seda kuuldes väga rõõmus.

Südamest tänu Lauri Kurvitsale, kes intervjuu hr Grohmanniga kokku leppis, Aime Võsule, kes aitab hr Grohmanniga telefonivestlust läbi viia, ja hr Haljasorule, kes hindas intervjuud ajaloolase pilguga! Aitäh!

TÄHEKE - Mirjam Saskia Martin - 2T klass

Mis Sind naeratama paneb?

Naeratama paneb mind hea tuju, nali. Siis on ka tore, kui koolis hästi läheb.

Millega Sulle meeldib kõige rohkem tegeleda?

Kõige rohkem meeldib mulle joonistada.

Kuidas koolis läheb, kas meeldib koolis käia, mis seal eriti toredat on?

Mulle meeldib väga koolis käia, ma arvan, et mul läheb seal hästi. Kõige toredam on kooli puhul see, et seal saab targa. See on ka tore, et seal on mul palju sõpru.

Mis on koolis lemmiktund?

Kunst ja matemaatika.

Millega Sa vabal ajal tegeled, kui pole trenni ega kooli?

Vabal ajal ma mängin oma väikese õega, loen raamatuid, käin õues ja vaatan multikaid.

Mida Sulle perega koos meeldib kõige rohkem teha?

Perega meeldib mulle kõige rohkem reisisida. Siis on kõigil palju aega koos olla, keegi ei pea kusagile minema.

Kelleks Sa tulevikus saada tahad?

Ma tahan tulevikus saada arhitektiks.

Mis on Sinu lemmikraamat?

Lemmikraamat on „Väike rüütel Rikardo“ See on põnev raamat, natuke õudne ka.

Lemmikpaik?

Minu lemmikpaik on kodu. Kodu on hea ja turvaline tunne. Seal on mu pere.

Kes on lemmikloom?

Pandakaru. Pandakaru on nunnu ja ta on hästi naljakas, kui ta sööb.

Milline on Su lemmikvärv?

Kollane.

Mida Sa kõige parema meelega sööd?

Kommi ja hernesuppi.

Kas on veel midagi, mida tahaksid endast kirjutada?

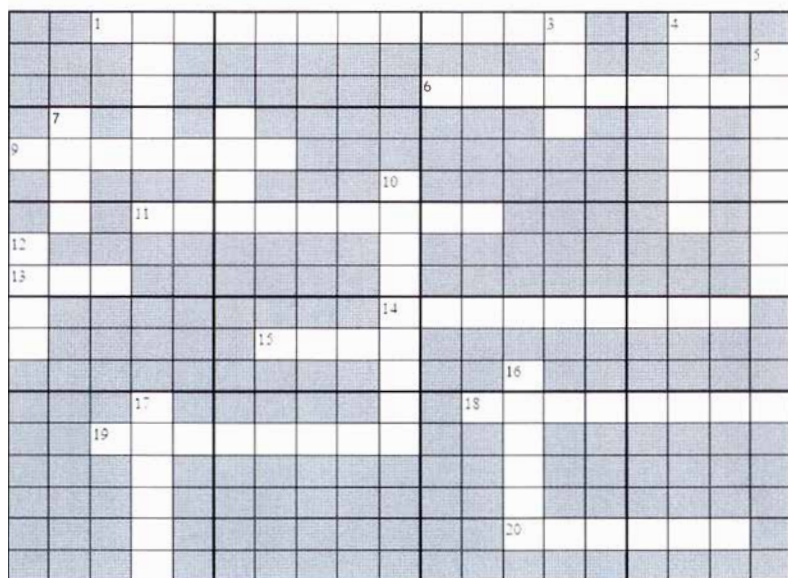
Mulle meeldib trennis käia. Käin judotrennis ja see on väga põnev. Seal saab ronida, akrobaatikat teha ja mõnikord võistelda.

Mida soovid oma koolikaaslastele?

Soovin, et kõik oleksid terved ja et neil koolis hästi läheks.

Lahenda ristsõna!

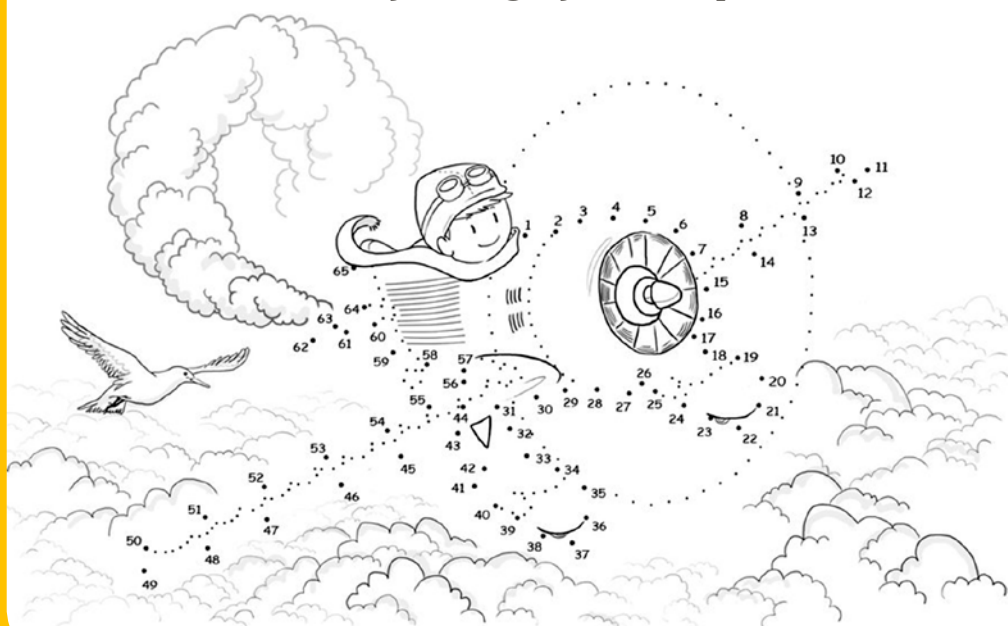
PAREMALE

1. Treeningkogunemine
6. 23. juuni õhtul süüdatav suurem tuli
9. Puhkus kahe kooliaasta vahel
11. Spektrivärvustes kaar, mis tekib päikesevalguse murdumisel ja peegeldumisel veepiiskades
13. Väike kerge peavari, mis on tehtud nt okstest ja laudadest
14. Saapad, mille külge on kinnitatud rullid
15. Kahe rattapaariga lauake, millel seistes sõidetakse
18. Päevitumisel tekkiv pruun nahavärvus
19. Purjede abil liikuv veesõiduk
20. Inimesed, kelle vastu tuntakse usaldust ja kiindumust

ALLA

2. Galaktika täht, mille ümber tiirleb Maa
3. Merd või järve ääristav maismaaosa
4. Veepordiala
5. Gaseeritud karastusjook
7. Pikem rännak
8. Ajutine varjualune, mis kinnitatakse vaiadega maa külge
10. Jalgade abil liikuma pandav sõiduk
12. Marjadest või puuviljadest tehtud keedis
16. Koorest, piimast või mahlast valmistatud külmutatud maiustus
17. Kerge konstruktsiooniga maja suvel elamiseks

Ühenda numbrid joonega ja värvi pilt!

Sünnipäevalapsed ...

Juuni

- 11.06 - 11 Karl Johann Filipp Schultz (4P)
 20.06 - 9 Ott Marten Peikel (2P)
 23.06 - 7 Hans Voldemar Puri (oP)
 26.06 - 8 Mart Nuume (1P)
 26.06 - 10 Lennart Haris Ulm (3P)
 27.06 - 10 Elizaveta Davydova (3T)
 28.06 - 11 Õnne-Mary Tõnurist (4T)

Juuli

- 03.07 - 9 Mirjam Saskia Martin (2T)
 03.07 - 10 Elizaveta Kozlov (3T)
 08.07 - 9 Lauren Lee Kurvits (2T)
 11.07 - 7 Säde Vaher (oT)
 15.07 - 7 Simona Liisa Martin (oT)
 23.07 - 7 Felly Lähker (oT)
 23.07 - 7 Luise Lähker (oT)
 25.07 - 9 Bruno Oskar Laul (2P)
 25.07 - 9 Manuela Serenity Tillo (2T)
 30.07 - 9 Loore Kull (2T)

August

- 02.08 - 11 Oskar Altrov (3P)
 05.08 - 8 Emil Herman Antero Halttunen (1P)
 08.08 - 7 Mona Elisabeth Vaske (oT)
 09.08 - 10 Karel Mati Kaunissaare (3P)
 09.08 - 7 Benjamin Kaptein (oP)
 20.08 - 8 Uku Are Tangsoo (1P)
 26.08 - 9 Martin Siinmaa (2P)
 30.08 - 7 Bianca Särgava (oT)

... ja Sünnipäevalaste täiskasvanud

- 10.06 Kaja Post
 11.07 Tiiu Siimon
 15.07 Ingrid Soans
 08.08 Kaie Kadaksoo
 10.08 Kristin Oidsalu
 13.08 Urmas Viilma
 21.08 Lea Krall

EELK kirikupäev ja vaimulik laulupidu „Maarjamaa – Isa maa” toimub 2.-5. juulil 2015 Tartus.

Ees ootavad mitmesugused jumalateenistused ja palvused, rahvalik öökonsert ühislaulmisega, lastepäev, kirikulaat, loengud ja vaimulik laulupidu Tartu laulväljakul. Toomkoolist osaleb 4.juulil laulupeol lausa kaks kollektiivi: toomkooli koor ja toomkooli lastevanemate ja sõprade koor!
 Täpsem info sündmustest leiate <http://eelk.ee/kirikupaev/>

Kohtume Tartus!